หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับพุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหาร การบริการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ในบทนี้จะกล่าวถึงการสร้างเครื่องมือ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ในการสุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับรายชื่อและจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร ประเภทโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. สุ่มตัวอย่างประชากรแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยแบ่งโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 15 กลุ่ม ตามที่กรมสามัญศึกษาได้แบ่งไว้ (คำสั่งกรมสามัญศึกษาที่ 4952/2526) สุ่มตัวอย่างประชากรโรงเรียนมากลุ่มละ 3 แห่ง รวม 45 โรงเรียน

จากจำนวน 45 โรงเรียนดังกล่าว ตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารแห่งละ 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ รวมเป็น 90 คน และกลุ่มครู-อาจารย์ ได้แก่ ครูจากหมวดภาษาต่างประเทศแห่งละ 6 คน รวมเป็น 270 คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งผู้บริหารและครูทั้งสิ้น 360 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในด้านจุดประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหารายวิชาและเกณฑ์การจบหลักสูตร

2. ศึกษาคู่มือหลักสูตร แบบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตลอดจนเอกสาร รายงาน บทความและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. สัมภาษณ์ผู้บริหาร 3 คน และครูภาษาอังกฤษ 6 คน เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้และปัญหาโดยทั่ว ๆ ไป เพื่อประมวลข้อคิดเห็นเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามผู้บริหาร และครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น

2.1 ความคิดเห็นด้านการบริหารและบริการ

2.2 ความคิดเห็นด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 ความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น

3.1 ปัญหาด้านการบริหารและการบริการ

3.2 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

3.3 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 4 ถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open end) แบ่งเป็น

4.1 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารและการบริการ

4.2 ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

4.3 ข้อเสนอแนะด้านการวัดและประเมินผล

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ลำดับขั้นและความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถาม ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try-out)

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 20 คน ที่โรงเรียนปากน้ำวิทยาคม และโรงเรียนปทุมคงคา โดยใช้ผู้บริหารโรงเรียนละ 2 คน และครูสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนละ 8 คน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไข เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วจึงนำไปใช้จริง

<u>การเก็บรวบรวมข้อมูล</u>

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามตามโรงเรียนที่สุ่มไว้ทั้งหมด 45 แห่ง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนจากผู้บริหาร 74 ชุด และจากครู-อาจารย์ 250 ชุด รวมทั้งสิ้น 324 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.00 จากจำนวนทั้งหมด 360 ชุด

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลจากสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดย

ใช้สูตร: $\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$

2. ตอนที่ 2 และ 3 ข้อมูลจากความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร และปัญหาการใช้หลักสูตร นำมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์โดย

2.1 หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean)

ใช้สูตร $\bar{X} = \frac{\Sigma fx}{n}$

$\bar{X}$ แทน ค่ามัชฌิมเลขคณิต

f แทน จำนวนผู้ตอบของแต่ละคำถาม

x แทน คะแนนที่กำหนดตามสเกล คือ 4,3,2,1

Σfx แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต 2522: 40)

โดยได้กำหนดค่าคะแนนออกเป็น 4 ระดับคือ

เห็นด้วยมากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 4

เห็นด้วยมาก ให้คะแนนเท่ากับ 3

เห็นด้วยน้อย ให้คะแนนเท่ากับ 2

เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ 1

นำค่ามัชฌิมเลขคณิตมาแปลความหมาย ดังนี้

3.56 - 4.00 หมายความว่า เห็นด้วยว่าปฏิบัติมากที่สุดหรือเป็นปัญหามากที่สุด

2.56 - 3.55 หมายความว่า เห็นด้วยว่าปฏิบัติมากหรือเป็นปัญหามาก

1.56 - 2.55 หมายความว่า เห็นด้วยว่าปฏิบัติน้อยหรือเป็นปัญหาน้อย

1.00 - 1.55 หมายความว่า เห็นด้วยว่าปฏิบัติน้อยที่สุดหรือเป็นปัญหาน้อยที่สุด

2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma fx^2 - \left[(\Sigma fx)^2/n\right]}{n-1}}$

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Σfx^2 แทน ผลบวกของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน

n แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

(Gene V. Glass and Julian C. Stanley 1970: 82)

3. ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด นำเสนอเป็นความเรียง ตามลำดับความถี่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย